

Evde Bilim

Bag Bag Bag Baag! Şu Plastik Bardağın Yaptığına Bak!

Evde bulabileceğiniz malzemelerle basit ama eğlenceli oyuncaklar yapabilirsiniz. İşte bunlardan biri de tavuk sesi çıkaran bardak. Haydi bu oyuncacı yapalım ve nasıl çalıştığını keşfedelim.

Gerekli Malzeme

- Plastik bardak
- Yün ya da pamuk ip
- Su
- Kâğıt mendil
- Makas
- Ataç

Haydi Başlayalım

1. Plastik bardağın tabanının ortasına bir delik açın. Bunu yaparken bir büyüğünüzden yardım alabilirsiniz.
2. İpten yaklaşık 50 santimetre uzunluğunda bir parça kesin.
3. İpi delikten geçirin. İpin bardağın dışında kalan ucuna atacı bağlayın.
4. Kâğıt mendili ıslatıp sıkın. Sonra ikiye katlayın.
5. Bir elinizle plastik bardağı tutun. Diğer elinizde de ıslak mendili alın ve bu mendille ipi tutun.
6. Mendili sıkarak ani ve kısa hareketlerle aşağı doğru çekin. Ne duyuyorsunuz?

Neler Oluyor?

İp ve ıslak kâğıt mendil arasında bir sürtünme oluşur. Bu nedenle kâğıt mendil ipi tutar. Ancak kâğıt mendil belirli bir kuvvetle çekilince mendil ipin üzerinde kayar. Kâğıt mendili ipin üzerinde hareket ettirdiğimiz sürece ipte titreşim oluşur. İpte oluşan titreşimler plastik bardağa kadar ulaşır ve bardağı da titreştirir. İpe göre çok daha geniş bir yüzeyi olan bardak titreştiğinde onu çevreleyen hava da titreşir. Bu titreşimler kulağımıza ulaşır ve biz bunları ses olarak algılarız. Bardağın koniye benzeyen şekli bu sesleri yükseltir. Mendili kısa ve ani hareketlerle çektiğimizde bu titreşimler aralıklarla tekrarlanır ve tavuk sesine benzer sesler çıkar.

Seçil Güvenç Heper
Fotoğraflar: Burak Murat Bayram